

Namaz ruhun gıdasıdır

Zübeyir Yürekli: “Namaza karşı usançlık hissetme eğilimine karşı neler yapılmalıdır?”

Peşimizde hasım ve düşman bir şeytan varken, onun içimize isteksizlik hâli atması ve bizi en yüce, en nazik ve en nezih bir ibadetten alıkoymaya çalışması, onun mesleğinin gereğidir. O halde şeytandan içimize ne kadar isteksizlik okları atılmış olursa olsun, evvel emirde biz namazdan yılmayalım ve şeytana inat namaz kılmaya özen gösterelim. İsteksiz olduğumuz zamanlarda, hiç oralı olmadan, namazın bir fitrat borcu olduğunu hatırlayarak namaza devam edelim. Şeytan bizimle uğraştığı halde bizim ısrarla ve şeytana inat namazı terk etmeyişimiz, biz hissetmesek de, Allah'ın huzurunda daha faziletli bir duruş teşkil eder. Şeytanın bizimle olan meşguliyeti, bizim zevkimizi ve huzurumuzu kaçırsa bile, namazın faziletinin daha da yükselmesine zemin hazırlar.

Bedüzzaman Said Nursî Hazretleri, nefsin tembellik döşeginde ve gaflet uykusunda şeytandan gelen böyle vesveselere kulak verebileceğini kaydeder ve nefsin bu desisesine karşı önemli ikazlarda bulunur. Üstad Hazretlerinin ikazlarını kısaca hatırlayalım:

Acaba ömür ebedî midir? Gelecek seneye, hatta yarına kalmaya hiç kimsenin senedi var mıdır? İnsana usançlık veren şey, dünyada sonsuz seneler kalacağını zannetmesidir. Oysa vakıa tam tersidir; insanın hem ömrü azdır, hem faydasız uçup gitmektedir. Geçip giden her bir fani günün yirmi dörtten birisini hakikî bir ebedî hayatın saadetini temin edecek güzel, hoş, rahat ve rahmet bir hizmete sarf etmek ise, usanmak şöyle dursun, bilakis ciddî bir şevk ve hoş bir zevktir.

Diğer yandan; her gün her gün ekmek yiyen, su içen ve havayı teneffüs eden bir adam, ekmekten, sudan ve havadan usandığını söyleyebilir mi? Çünkü her an ihtiyaç tekrarlandığından; usanç değil, lezzet almaktadır.

Kalp, ruh ve vicdan, cisim hanesinde nefsin arkadaşlarıdır. Nefis her ne kadar usandığını ve isteksiz olduğunu söylese de; kalbin, ruhun ve vicdanın gıdası, huzuru ve hayat kaynağı namazdır. Öyleyse nefis bunu sîneye çekmelidir.

Çünkü hem sonsuz acılara mâruz, hem hadsiz lezzetlere sevdâlı bir kalbin gıdâsı,

elbette her şeye kâdir bir Rahîm-i Kerîm'in rahmet kapısında aranmalıdır. Kezâ, şu fânî dünyada, büyük bir sür'atle ayrılık feryatları koparıp giden bir rûhun hayat kaynağı, her şeye bedel bir Mâbud-u Bâkînin ve bir Mahbûb-u Sermedî'nin rahmet çeşmesine namaz ile yönelmektir. Fıtraten ebediyeti isteyen, ebediyet için yaratılmış olan, ezelî ve ebedî bir Zât'ın âyinesi bulunan ve sonsuz derece nâzik ve latîf olan insanın duyguları, şu kasâvetli, ezici, sıkıntılı, geçici ve boğucu olan dünya halleri içinde elbette teneffüse pek çok muhtaçtır. Bu teneffüsü ise ancak namaz penceresi sağlayabilmektedir.

Bir diğer husus; namaz, şu dünya misafirhanesinde âciz ve fakir kalbimize kuvvet ve zenginlik vermekte, şüphesiz gireceğimiz bir menzil olan kabirde gıdâ ve ışık hükmünde aydınlık kaynağı olmakta, çetin bir mahkeme olan Mahşerde senet ve berat hüviyetinde bizi kurtarmakta ve ister istemez üstünden geçeceğimiz Sırat Köprüsünde nur ve Burak gibi göz açıp kapayana kadar bizi Cennete ulaştırmaktadır. Böyle eşsiz lütuflara bizi mazhar kılan bir namaz için "neticesizdir" veya "ücreti azdır" diyebilir miyiz?

Bir adam bize biraz para taahhüt etse veya bizi büsbütün korkutsa, bizi günlerce çalıştırır. Sözünden dönmesi mümkün olduğu halde o adama itimad ederiz, fütursuz çalışırız. Acaba sözünden dönmesi imkân harici olan bir zât, Cennet gibi bir ücreti ve ebedî saadet gibi bir hediyeyi bize vaad ederek, pek az bir zamanda, bize, pek güzel bir vazife verse; biz de onun hediyesini hafife alırcasına o vazifeyi yapmaz isek veya vazifeden usanç gösterirsek, pek şiddetli bir azaba müstehak olmaz mıyız? Dünyada hapis korkusuyla en ağır işlerde fütursuz hizmet ettiğimiz halde; Cehennem gibi bir ebedî hapsin korkusu, en hafif ve latif bir hizmet için bize gayret vermez mi?

Aklımızı başımıza almalı ve bilmeliyiz ki, dünkü gün elimizden çıktı. Yarınki gün ise elimizde sened yok ki, ona mâlik olalım. Öyle ise hakikî ömrümüzü, bulunduğumuz gün bilmeli ve her günün en az birer saatini, birer ihtiyat akçesi gibi, uhrevî bir sandukça hükmünde, hakikî istikbal için teşkil olunan bir mescide veya bir seccadeye atmamızdır.

Sakin, "Benim namazım nerede, şu namazın büyük hakikati nerede?" diye ümitsizlik girdabına kapılmayalım. Zira hatırlayalım ki, bir hurma çekirdeği, aslında bir hurma ağacı hükmündedir. Fark yalnız özde ve ayrıntıdadır. Bizim gibi bir avâmın, hissetmesek dahi namazımız, büyük bir velinin namazı gibi şu nurdan hissedardır, şu hakikatten bir sırrı vardır. Fakat hiç şüphesiz inkişafı ve aydınlığı, derecelere göre ayrı ayrıdır. Bir hurma çekirdeğinden, mükemmel bir hurma ağacına ne kadar mertebe bulunmakta ise, namazın derecelerinde de daha fazla mertebe vardır. Fakat bütün o mertebelerde, namazın nuranî hakikatının özü ve esası mevcuttur.1

DUÂ

Ey Muizz-i Rafi'! İrademi bana bırakma! Nefsimi bana bırakma! İzzetimi bana bırakma! Göz açıp kapayınca kadar beni nefsimin eline bırakma! Bana hilafet şerefi lütfettiğin gibi, ibadet şerefi de bahşet! Beni ahsen-i takvîm ile muazzez kıldığın gibi, izzetimi rükû ve secde ile ref' eyle! Secdeden hissemi teksir eyle! Nefsimi namaza tehdî eyle! Kusurlarımı, hatalarımı mağfiret eyle! Âmin!

Dipnotlar:

1- Sözlür, s. 243-247